

▶ A HATÁR MENTI RÉGIÓKBAN FENNÁLLÓ AKADÁLYOK FELSZÁMOLÁSA

623 VÁLASZ ÉRKEZETT A REGIONÁLIS ÉS VÁROSPOLITIKAI FŐIGAZGATÓSÁG NYILVÁNOS ONLINE KONZULTÁCIÓJÁRA

Polgárok, vállalkozások és hatóságok is részt vettek az Európai Bizottság konzultációjában, amelynek célja az EU határ menti régiói közötti együttműködés útjában álló akadályok értékelése. Az online konzultáció lehetőséget nyújtott az embereknek arra, hogy rámutassanak a fennálló akadályokra, és saját megoldásokat javasoljanak.

„A határ menti régiókban fennálló akadályok felszámolása” című felmérésre 2015. szeptember és december között került sor. A felmérésben az EU valamennyi belső határa mentén elhelyezkedő régiója, valamint az uniós országok és az EFTA/EGT országok közötti határ mentén található térségek vehettek részt. Összesen 623 válasz érkezett.

A válaszadókat többek között arra kérték, hogy nevezzék meg, milyen akadályok jellemzik leginkább a régiójukat, és tegyenek javaslatot ezen akadályok felszámolására. Áttekintés céljából a kérdőív először több kategóriát javasolt, amelyekkel kapcsolatban az emberek kifejthették gondolataikat: nehéz megközelíthetőség; nyelvi akadályok; bizalomhiány; jogi és közigazgatási akadályok; gazdasági egyenlőtlenségek; társadalmi-kulturális különbségek és a hatóságok együttműködési hajlandósága. A válaszadók ezután az említett akadályok közül kiválaszthattak legfeljebb hármat, és részletesebben is kifejthették, hogy ezek milyen hatással vannak mindennapi életükre, illetve hogyan lehetne ezeket megoldani.

Határ menti polgárok: a komplexitás kezelése

Az eredmények azt mutatják, hogy a válaszadók fele szembeesül régiójában jogi és közigazgatási akadályokkal. A munkaügyi jogszabályok, az adózás, a képzések elismerése, a társadalombiztosítás és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés jelentik ebben a tekintetben a fő problémákat.

A nyelvi akadályok és a nehéz megközelíthetőség számít a második és harmadik leggyakrabban említett akadálytípusnak. Ezek kezelése a határ menti szomszédok közötti nagyobb fokú együttműködés alapvető feltételének is tekinthető, ezért az eredmények is alátámasztják annak szükségességét, hogy tovább javítsák a határokon átnyúló mobilitási kezdeményezéseket, és ösztönözzék a nyelvtanulást.

A nyelvi akadály azonban saját kategóriáján túlmenően a felmérés minden témájában felbukkant. Számos válaszadó érezte úgy, hogy a polgárok és szervezetek útjában álló akadályok pusztán a szomszéd nyelvek értésének hiányából fakadnak, ami a határon túlra utazás esetén megnehezíti a fontos információkhoz való hozzáférést. A nyelv továbbá az országok közötti társadalmi és kulturális kapcsolatok kiépítését is jelentősen akadályozza, amit a diákcsera-programokhoz hasonló kezdeményezésekkel lehetne ellensúlyozni.

A megállapítások arra is rámutattak, hogy egyes akadályok – összetett és többdimenziós jellegükből kifolyólag – több tényezőre is visszavezethetők. A határokon átnyúló közlekedési rendszer hiánya például nem feltétlenül a fizikai megközelíthetlenségből fakad, hanem a műszaki szabványok nem megfelelő harmonizációjából is eredhet. Ez pedig olyan gyakorlati problémákat is okozhat, mint például a határokon más vonatra történő átszállás szükségessége, mert a vasúti nyomtáv országoként különbözik.

A határ menti régiók teljes potenciáljának kiaknázását célzó együttműködés

Az egyik világos és biztató észrevétel az volt, hogy a bizalom hiányát nem sokan említették akadályként, ami azt jelzi, hogy még van lehetőség a szomszédos közösségek közötti társadalmi, gazdasági és kulturális kapcsolatok további fejlesztésére. Sok válaszadó azonban úgy véli, hogy a határ menti régiókban a hatóságoknak több erőfeszítést kellene

tenniük az együttműködésre – az együttműködés csekély mértékét már önmagában is akadályként említették. Bár előfordulhat, hogy e vélemények csak egyfajta felfogást tükröznek, úgy tűnik, hogy a településeknek és a régióknak például többet kell tenniük azért, hogy felhívják a figyelmet a határokon átnyúló kapcsolatok fejlesztésére irányuló erőfeszítéseikre.

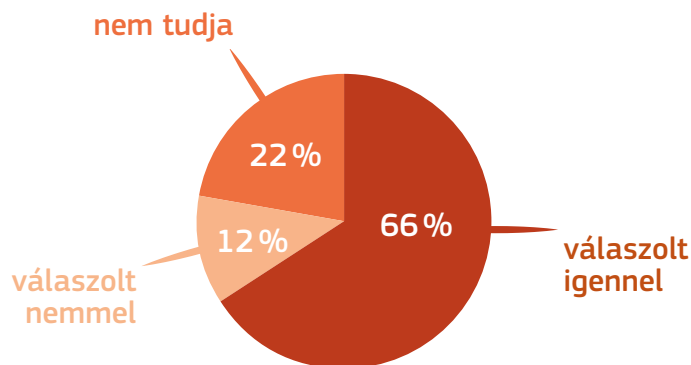
Az eredményeket végül egyértelmű jelzésnek is lehet tekinteni arra vonatkozóan, hogy a válaszadók valóban több, és nem kevesebb határokon átnyúló együttműködést kívánnak. A határokon átnyúló akadályok felszámolására javasolt megoldások jelentős száma is azt mutatja, hogy még sokat lehet tenni a meglévő akadályok leküzdésére vagy legalábbis enyhítésére.

A következő lépések

A konzultációra egy, a Határokon átnyúló felülvizsgálat néven ismert szélesebb körű kezdeményezés részeként került sor. E felülvizsgálat alapja azon jogi és közigazgatási akadályok mélyreható vizsgálata, amelyek kedvezőtlen hatással vannak a határokon átnyúló kapcsolatokra, és az akadályok általános felsorolásán kívül számos esettanulmány is készül ezen akadályok feltárása céljából. Ezenkívül az érdekelt felek számára számos workshopot tartottak és fognak tartani Brüsszelben, hogy megvitassák a felülvizsgálat megállapításait.

Haladás

A válaszadóktól megkérdezték: A határokon átnyúló együttműködés javult az Ön régiójában az elmúlt évtizedben?

CSAPATMUNKA AZ AKADÁLYOK FELSZÁMOLÁSÁÉRT

Az EU-ban az emberek és a szervezetek keményen dolgoznak az akadályok felszámolásáért, hogy javítsák a határokon átnyúló integrációt és együttműködést. Az ezt támogató eszközök egyike az európai területi együttműködés, más néven Interreg.

Egy szakértői csapat megvizsgálta azokat a kihívásokat, amelyekkel az emberek a Dél-Dánia és Észak-Németország közötti munkába járás során szembesülnek. A Pontifex Hídépítő projekt, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) kapott finanszírozást a 2007–2013 közötti Syddanmark-Schleswig KERN operatív program keretében, megvizsgálta a mobilitás útjában álló akadályokat, mint például az adózás, a társadalombiztosítás és a tartózkodási szabályok. A projekt számos problémát azonosított, egy olyan határozatot is beleértve, amely szerint a dán kormány köteles teljes összegű gyermekgondozási támogatást fizetni a migráns munkavállalóknak.

Egy másik ERFA által támogatott projekt öt közép-európai ország közjogi intézményeit és közlekedési szolgáltatóit fogta össze, hogy utastájékoztatási rendszert fejlesszenek ki. A Közép-Európa operatív program (2007–2013) finanszírozását felhasználva Ausztriából, a Cseh Köztársaságból, Magyarországról, Olaszországból és Szlovákiából származó partnerek közösen fejlesztették ki az EDITS (európai digitális infrastruktúrahálózat az intelligens közlekedési rendszer érdekében) hálózatot. Most először fordult elő Európában, hogy a szomszédos országok szolgáltatói összefogtak, hogy közlekedési adataik cseréjével az utasok számára határokon átívelő pontos szolgáltatásokat és tájékoztatást nyújtsanak.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A határokon átnyúló felülvizsgálat:
<http://europa.eu/!yB46tJ>

A konzultáció háttere: <http://europa.eu/!nM97GC>

A Pontifex Hídépítő: <http://europa.eu/!mH96DX>

EDITS: <http://europa.eu/!CG48Cm>